

Protokoll fört vid Kommunstyrelsens pensionärsråd (KPR) den 19 maj 2020

Tidpunkt: 11:30-12:30

Plats: Skype

Närvarande: se sidan 2 i protokollet

Dag för justering:

Elsemarie Bjellqvist
ordförande

Lena Hedquist
vice ordförande

Närvarande:

Ordförande	Elsemarie Bjellqvist (PRO),
Vice ordförande	Lena Hedquist (SPF Seniorerna)
Ledamöter	Anne-Marie Bergström (SPF Seniorerna) Anders Liedbeck (SPF Seniorerna) Karin Hanqvist (PRO) Margareta Persson (SKPF) Roland Eliasson (SKPF) Britt-Marie Ekvall (PRO)
Ersättare	Astrid Kågedal (SPF seniorerna) Inga Lundvall (SKPF) Irene Svensson (SPF Seniorerna) Karin Lund (SPF Seniorerna) Lena Larsen (SKPF) Lars-Erik Karlsson (PRO) Yvonne Wendt (SPF Seniorerna)
Adjungerad	Helena Kivisaari (Ikinuoret)
Ej närvarande	Christina Folke Gunilla Persson

Närvarande tjänstemän: Avdelningschef Raili Karlsson, biträdande avdelningschef Linda Hamnes, avdelningschef Kicki Elofsson och KPR:s sekreterare Kerstin Tägt

Övriga närvarande: Äldreombudsman Linda Vikman
Finansborgarrådssekreterare Johan Eriksson

- 1. Genomgång av närvaro**
Närvaron noterades av sekreteraren.
- 2. Val av protokolljusterare**
Vice ordförande Lena Hedquist (SPF Seniorerna) utses att tillsammans med ordförande Elsemarie Bjellqvist (PRO) justera dagens protokoll.
- 3. Anmälan av övriga frågor samt fastställande av dagordning**
Övriga fråga: skrivelse från SPR Hägersten-Liljeholmen till Äldrenämnden. Dagordningen fastställdes.
- 4. Anmälan av protokolljustering KPR 4/2020-O4-14**
Anmälan läggs till handlingarna.
- 5. Anmälan av protokolljustering ÄN 3/2020-O4-21**
Anmälan läggs till handlingarna.
- 6. Remiss inför trafikförändringar i SL-trafiken och Waxholmsbolagets trafik 2020/2021**
Dnr 1.6-321/2020

KPR:s yttrande:

Med mycket kort varsel har KPR beretts tillfälle att avge synpunkter på Trafikförändringar i SL-trafiken och Waxholmsbolagets trafik 2020/2021. KPR fick remissen den 12 maj och förväntades lämna ett remissvar senast den 14 maj. Dock har KPR efter kontakt med stadsledningskontoret fått dispens till den 19 maj.

Remissvar

Gruppen äldre över 65 år i Stockholm omfattar idag ca 146 000 personer och kommer att öka med stora tal under den närmaste tioårsperioden. Forskning visar att flertalet äldre håller sig relativt friska fram till åttioårsåldern. Konsekvensen av ett längre friskare liv blir att behoven av att kunna delta i samhällets olika erbjudanden om aktiviteter ökar.

I maj 2018 tog kommunfullmäktige ett beslut om att delta i ett världsomspännande projekt som handlar om äldrevänliga städer och som fått namnet Stockholm – en äldrevänlig stad. Detta innebär att staden har åtagit sig att i all planering inför framtiden ska ett äldreperspektiv finnas med. Ett av honnörsorden i detta är tillgänglighet och som direkt går att koppla till hur man som äldre kan delta i olika sammanhang och göra sin röst hörd. Ett område som blivit aktuellt under det senaste året och nu än mer under Coronapandemin är äldres

ensamhet. Att motverka ofrivillig ensamhet arbetar både myndigheter och frivilliga organisationer med. Gruppen äldre består av fler kvinnor än män. Kvinnor har ofta lägre pensioner än män och följaktligen inte råd (eller ens önskar) att ha bil. Kvinnors och mäns resemonster ser olika ut vilket man ska ha i åtanke vid den fortsatta planeringen. Kollektivtrafiken är alltså en central fråga för oss äldre som får konsekvenser för upplevelsen av trygghet och delaktighet. Det gäller bland annat turtäthet, tider på dygnet, hållplatsernas placering närheten till träffpunkter för äldre, seniorboenden, vårdcentraler, sjukhus, begravningsplatser, myndigheter, möjligheten att ta sig in och ut ur färdmedlet, tillgång till närtrafik etc. Inom stadsdelarnas pensionärsråd finns omfattande kunskaper om äldres behov och kännedom om äldres önskemål inom det geografiska området, allt som kommer att bidra till att äldreperspektivet får en framträdande roll i det fortsatta arbetet.

Remissvaret godkändes.

7. Remiss om översynen av regleringen för tjänstepensionsföretag

Kommunstyrelsen hade beslutat att inte lämna remissvar, varför ärendet utgick.

8. Genomgång av ärenden till Äldrenämnden den 21 april 2020

a. Tertialrapport T1 2020 för äldrenämnden

Dnr 1.2.2-288/2020

Yttrande från KPR:

Av den sammanfattande analysen i tjänsteutlåtandet framgår

”Effekterna av Coronapandemin har haft och kommer att få en stor påverkan på äldreförvaltningens arbete under första tertialet och fortsättningsvis under resterande del av året.”

KPR instämmer och inser att förvaltningen sliter hårt och gör det bästa möjliga den här tiden. Äldreomsorgen i Stockholm har verkligen hamnat i fokus. Och det är inte över än. De svåra konsekvenserna med många äldre som avlidit inom stadens äldreomsorg måste få en stor påverkan på hur framtidens äldreomsorg ska utformas. Många av de brister

som nu är så tydliga, har pensionärsrådet många gånger påtalat.

I Tertialrapporten redovisas hur äldreförvaltningen har uppfyllt de mål som ställts av Äldrenämnden och Kommunfullmäktige. Ett nämndmål är att "Äldrenämnden bidrar i arbetet med förebyggande och stödjande insatser till äldre som tillhör sårbara grupper".

KF:s mål för verksamhetsområdet 1.5 är att:

"I Stockholm har äldre en tillvaro som präglas av hög kvalitet, trygghet och självbestämmande".

Att KPR då får läsa att målen är helt uppfyllda, anser vi är helt fel i en tid när många sköra äldre avlidit inom äldreomsorgen i Stockholm.

Den här typen av rapporter om mål som har uppfyllts, borde ses över med mål och indikatorer som ger en bättre belysning av hela verksamheten. Med tanke på den kompetens som finns i KPR, bidrar vi gärna till det arbetet. KPR vill därför till beslutsfattarna framföra att vi förutsätter att, efter det akuta skeendet, det kommer att bli en kraftig förändring och förstärkning av vården och omsorgen av de som har behov av detta. KPR som representerar de tre största pensionärsorganisationerna i Stockholm, är beredda att delta även i det arbetet.

b. Skrivelse till Äldrenämnden om äldre som går miste om bostadstillägg (V)

Dnr 1.6-91/2020

Ärendet läggs till handlingarna.

c. Uppföljning av stadens lex Sarah-rapportering 2019

Dnr 4.1-143/2020

Kommentarer till uppföljningen:

Mötet konstaterade att det var en stor skillnad mellan åren 2018 och 2019.

En förklaring till detta kan vara att antalet rapporteringar varierat för åren. Det går inte att fastställa att ökningen beror på en försämring i stadens verksamheter. Betonades vikten av att ta upp brister i rutiner på APT och andra interna möten.

Ärendet läggs till handlingarna.

d. Revisionsrapport "Äldre med psykisk ohälsa"

Dnr 1.6-119/2020

Kommentarer till revisionsrapporten:

Äldreförvaltningen kommer att göra en undersökning av de äldres förhållanden under pandemin. Äldrecentrum är kontaktade och kommer att delta i utformningen av undersökningen. Det finns önskemål från KPR om att man bör titta på nationella minoriteterna i undersökningen.

Ärendet läggs till handlingarna.

e. Anmälan av ordförandebeslut, avseende köhantering och förmedling av lediga platser till vård- och omsorgsboenden under Covid19

Dnr 6.4-303/2020

Kommentarer kring ärendet:

Köhanteringen inom vård- och omsorgsboenden och servicehus innebär att du kan stå i kö till tre olika boenden. Du kan fortfarande stå kvar i kö för ett förstahandsval även om du tackat ja till ett annat boende. Har du tackat nej till förstahandsvalet flyttas du ner i kön.

Ärendet läggs till handlingarna.

9. Förvaltningschefens information

Avdelningschef Raili Karlsson informerade om arbetet kring pandemin. Inför sommaren finns det korttidsplatser för personer med Covid-19 i Skärholmen, Högdalen, Farsta, Södermalm och Norrmalm. Alla platser är inte belagda i nuläget och verksamheten kommer att kunna fortsätta om det kommer en andra våg av smittspridning i höst.

Inom hemtjänsten erbjuds personer med misstänkt eller konstaterad Covid-19, hjälp av förstärkningsteam. Teamen är extra utbildade i smittspridning och i hanteringen av skyddsutrustning. I det förebyggande arbetet kommer hemtjänstpersonalen att börja testas. Teamen i Trygg hemgång arbetar nu som förstärkningsteam för att ta hand om Coronasmittade.

Ärendet om riktlinjerna för biståndsbedömning ska upp till nämnden i augusti. Socialförvaltningen har tagit fram ett anhörigprogram och KPR kommer att få ärendet som remiss till augustinämnden. I augustinämnden kommer också äldreboendepåslagen att tas upp.

Äldreförvaltningen och Södermalms stadsdelsförvaltning följer upp verksamheten i Bergsunds vård- och omsorgsboende, med anledning av inslaget i TV och annan media. Några missförhållanden kring rutinerna har inte hittats.

Den 30 mars beslutades om ett besöksförbud på samtliga äldreboenden. Det finns inget gemensamt beslut om anhörigbesök till personer i livets slutskede. Cheferna i respektive verksamhet beslutar om besöksförbudet kan upphävas för dessa personer.

Arbetsätten i verksamheterna kommer att förändras i och med att pandemin sprider sig. I dagsläget finns det tillräckligt med personal inom äldreården, men arbetet med rekrytering och utbildning behöver stärkas ytterligare.

10. Äldreombudsmannens information

Äldreombudsmannen får många fler frågor kring psykisk ohälsa och ensamhet just nu. Det finns en stor oro kring pandemin och det är en stor ökning av antalet telefonsamtal.

11. Övriga frågor

Skrivelse till Äldrenämnden

SPR Hägersten-Liljeholmen har skickat en skrivelse om behov av en extern utredning av smittskyddshanteringen på Fruängsgården.

KPR beslutar att ställa sig bakom skrivelsen.
Skrivelsen bifogas protokollet, bilaga 1.

Mötet avslutas.

Vid protokollet

Kerstin Tägt
Sekreterare för kommunstyrelsens pensionärsråd

Bilaga 1

Till Hågersten den 17 maj 2020.
Äldrenämnden i Stockholm
och för kännedom Hågersten-Liljeholmens stadsdelsnämnd

**Behovet av extern utredning av smittskyddet mm på
Fruängsgården**

En videoträff hölls den 12 maj mellan äldreborgarrådet Erik Slottnér, Elsemarie Bjellqvist, ordförande i KPR, Lena Hedquist, vice ordförande i KPR, samt Fredrik Bergström från Äldreroteln. Då diskuterades, mot bakgrunden av uppgifter i massmedia om missförhållanden på Fruängsgårdens äldreboende, frågan om en utredning av förhållandena där. Enligt en rapport från mötet framfördes bl. a. att det lokalt finns en misstro mot en aviserad internutredning. Vi vill nu bekräfta att så är fallet.

Inom Hågersten- Liljeholmens pensionärsråd har vi inför ett planerat, men av stadsdelsförvaltningen inställt, möte den 20 maj i stor enighet kommit fram till att vi inte anser en internutredning, utförd av nu ansvariga chefspersoner inom vår stadsdels äldreomsorg eller förvaltning, vara ändamålsenlig. Klyftan mellan personalens uppfattningar om svåra missförhållanden som redovisats i mass medias reportage, och chefspersonernas positiva tolkningar av samma förhållanden har varit alltför stor.

Vi vill istället att det snarast görs en extern utredning av kompetent personal med en oberoende ställning i förhållande till stadsdelens förvaltning. En sådan utredning måste omfatta både en grundlig granskning av hur smittskyddet och det medicinska ansvaret nu är ordnat men också mer långsiktigt verkande förhållanden vad gäller äldreboendenas organisation, arbetsmiljö och resurser för att bedriva en god äldrevård. Andra äldreboenden i staden t.ex. på Södermalm har enligt uppgift inte alls varit lika hårt drabbade av smitta och dödsfall som Fruängsgården. Att genom jämförande studier försöka utröna vilka faktorer som varit avgörande för de olika utfallen vad gäller spridning av och offer för Coronaviruset borde vara en viktig uppgift för utredningen. Inte minst borde en förbättring av kunskaperna på området vara viktigt för att möta en befarad andra våg av smittan inom stadens äldreboenden.

För pensionärsrådet i Hågersten-Liljeholmen

Gunnar Carlsson, ordförande
Agneta Sköldstedt, vice ordförande
Bigitta Airas
Lola Carlsson
Peter Norrbohm
Anitha Krog Lund
Lars Erik Karlsson
Marianne Sundberg
Hans-Åke Lundgren